

Рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти

Мета:

Надання допомоги керівникам та іншим педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти в організації роботи з визначення політики забезпечення якості освітньої діяльності та формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Частина перша статті 1 Закону України «Про освіту»:

- **Якість освіти** - відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг.
- **Якість освітньої діяльності** - рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами **якісної освіти** та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

Система забезпечення якості дошкільної освіти:

система забезпечення якості в закладах дошкільної освіти (внутрішня)

система зовнішнього забезпечення якості освіти

система забезпечення якості в діяльності органів управління, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Система забезпечення якості освіти

Керівник закладу дошкільної освіти –
забезпечує функціонування внутрішньої системи
забезпечення якості освіти в ЗДО
(ст. 26 ЗУ «Про освіту»)

Органи місцевого самоврядування –
відповідають за забезпечення
якості освіти на відповідній території

Державна служба якості освіти –
надає рекомендації, здійснює
інституційний аудит

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Внутрішня система забезпечення якості освіти у ЗДО може включати: (ч. 3 ст. 41 ЗУ «Про освіту»)

- ✓ стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти
- ✓ систему та механізми забезпечення академічної доброчесності
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти
- ✓ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти
- ✓ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти
- ✓ створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування

Освітнє середовище закладу дошкільної освіти

Здобувачі дошкільної освіти.
Забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку, набуття нею життєвого соціального досвіду

Фахова діяльність педагогічних працівників закладу дошкільної освіти

Управлінські процеси закладу дошкільної освіти

Внутрішня система:

- умови
- процедури
- заходи

ефективність освітніх і управлінських процесів

якість освітнього процесу

формування ключових компетентностей

всебічний розвиток особистості

Стаття 41 Закону України «Про освіту»

Національний стандарт України ДСТУ ISO 9000:2015 (ISO 9000:2015, IDT) «Основні положення та словник термінів», затвердженим наказом Українського науково-дослідного і навчального центру проблем стандартизації, сертифікації та якості від 21.12.2015 № 203.

Орієнтовні критерії та індикатори для самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу дошкільної освіти

Порядок проведення моніторингу якості освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 [№ 54](#)

Принципи формування внутрішньої системи забезпечення якості дошкільної освіти:

1. Орієнтація на замовника (батьків або законних представників дітей), завоювання їхньої довіри

2. Створення умов для задіяння усіх працівників до досягнення цілей ЗДО:

- інформування працівників про місію ЗДО, бачення, стратегію, політики та процеси;
- створення та підтримання спільних цінностей, справедливості та етичних моделей поведінки;
- формування культури довіри та чесності;
- заохочення до зобов'язання щодо якості в масштабі всього ЗДО

3. Взаємопов'язаність процесів діяльності ЗДО, які функціонують як цілісна система

4. Зорієнтованість на поліпшення показників освітнього процесу, підвищення задоволеності батьків або законних представників дітей

5. Прийняття рішень на підставі фактичних даних та розуміння причинно-наслідкових зв'язків та можливих непередбачених наслідків

6. Взаємодія зі всіма своїми зацікавленими сторонами, щоб оптимізувати їхній вплив на дієвість ЗДО.

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Етапи розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Склад групи:

- керівник ЗДО
- вихователь-методист
- творчі ініціативні групи педагогів, групи моніторингу
- педагогічна рада.
- інші працівники ЗДО
- батьки або інші законні представники дітей
- експерти у сфері дошкільної освіти та управління
- представники місцевої громади

Компоненти внутрішньої системи якості:

- стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

Напрями освітньої діяльності ЗДО:

- Освітнє середовище закладу дошкільної освіти.
- Здобувачі дошкільної освіти.
- Забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку
- Фахова діяльність педагогічних працівників закладу дошкільної освіти.
- Управлінські процеси закладу дошкільної освіти.

Стратегія (політика) забезпечення якості освіти має бути орієнтована на:

- Партнерство, професійна взаємодія
- запобігання та протидія булінгу
- прозорість та інформаційну відкритість діяльності ЗДО;
- безперервне професійне зростання педагогічних працівників;
- справедливе та об'єктивне оцінювання професійної діяльності педагогічних працівників;
- створення сприятливих умов для формування особистісної зрілості дитини
- академічна свобода педагогічних працівників.

Оцінювання управлінської діяльності:

- забезпечення якості освіти у ЗДО
- неухильне дотримання вимог законодавства.
- стратегічне та поточне планування освітньої діяльності
- організація освітнього процесу
- моніторинг виконання поставлених завдань
- визначення режиму роботи
- прийняття на роботу та звільнення з роботи працівників
- відкритий доступ до інформації
- реагування на звернення, випадки булінгу

Інформаційні системи для ефективного управління закладом освіти

- бази даних про вихованців та працівників закладу
- системи електронного документообігу в ЗДО
- використання електронних інформаційно-комунікаційних ресурсів

Інклюзивне освітнє середовище:

- індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами
- ресурсні кімнати
- команда психолого-педагогічного супроводу
- моніторинг потреб учасників

Самооцінювання

Оцінювання рівня якості освітньої та управлінської діяльності

- критерії (підстави для оцінювання);
- індикатори (показники, що відображають стан об'єктів спостереження, їх якісні або кількісні характеристики);
- методи збору відповідної інформації, яка підлягає аналізу та оцінюванню.

- Рівнями оцінювання освітніх і управлінських процесів, можуть бути: перший (високий), другий (достатній), третій (вимагає покращення), четвертий (низький) рівні.

- Моделі самооцінювання :
- щорічне самооцінювання за блоковою системою аналізування
- щорічне самооцінювання за певними напрямками освітньої діяльності, а також періодичне комплексне самооцінювання перед щорічним звітуванням керівника ЗДО;
- комплексне самооцінювання перед початком роботи щодо розроблення програми розвитку ЗДО, як стратегічного документа (як правило, один раз на 3-5 років);
- інша модель, визначена ЗДО.

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Можлива модель самооцінювання

1 рік

(рік створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти)

- Комплексне самооцінювання за 4 напрямками

2 рік

- Самоцінювання за напрямом "Освітнє середовище закладу дошкільної освіти"

3 рік

- Самоцінювання за напрямом "Здобувачі дошкільної освіти. Забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку, набуття нею життєвого соціального досвіду"

4 рік

- Самоцінювання за напрямом "Фахова діяльність педагогічних працівників закладу дошкільної освіти"

5 рік

- Самоцінювання за напрямом "Управлінські процеси закладу дошкільної освіти"

6 рік

- Комплексне самооцінювання за 4 напрямками

Моделі самооцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів

1. Щорічне комплексне самооцінювання з урахуванням завдань, визначених планом роботи ЗДО на рік та літній період або ж, у разі потреби, за всіма напрямками, що визначені в Орієнтовних критеріях

3. Комплексне самооцінювання перед початком роботи щодо розроблення програми розвитку ЗДО, як стратегічного документа (як правило, один раз на 3-5 років)

2. Щорічне самооцінювання за певними напрямками освітньої діяльності, а також періодичне комплексне самооцінювання перед щорічним звітуванням керівника ЗДО

Результати самооцінювання

- Педагогічна рада
- Батіківська громадкість
- Опредлюдження на вебсайті

Може бути використано в цілях:

- прийняття відповідних управлінських рішень для вдосконалення внутрішньої системи;
- визначення пріоритетних напрямів удосконалення освітніх і управлінських процесів ЗДО;
- аналізу тенденцій в освітній діяльності ЗДО і корегування його плану роботи на рік та/або стратегії розвитку закладу (у разі потреби);
- аналізу динаміки оцінювання освітньої діяльності ЗДО педагогічними працівниками, батьками (шляхом співставлення результатів опитування учасників освітнього процесу впродовж кількох років).

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у ЗДО

ВКЛЮЧАЄ:

- цілі внутрішньої системи;
- компоненти внутрішньої системи (окремої уваги потребує визначення стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти);
- періодичність і механізм самооцінювання

(ст. 41 ЗУ "Про освіту")

Варто передбачити:

*Політику і процедури
вивчення освітньої
діяльності*

*Методи збору інформації,
інструментарій для
самооцінювання*

*Критерії та
індикатори для
самооцінювання
освітніх і
управлінських процесів*

**Внутрішня система забезпечення якості освіти
в закладі ДОШКІЛЬНОЇ освіти**
Вебінар 20.01.2020

<https://www.youtube.com/watch?v=Wx0tdTAGGYs>

Управлінські кроки щодо розбудови ВСЗЯО

1 КРОК (до 26 березня 2021)

- *Педагогічна рада:*

розглядає питання щодо необхідності запровадження у ЗДО ВСЗЯ та розробленні Положення про ВСЗЯ;

- розглядає питання щодо необхідності створення робочої групи, яка працюватиме над проєктом Положення про ВСЗЯ (*до складу робочої групи мають увійти педагоги, батьки*);

- *Наказ «Про затвердження складу робочої групи, яка працюватиме над проєктом Положення про ВСЗЯ».*

2 КРОК (до 01 квітня)

Робоча група:

обговорює та розробляє план підготовки до створення Положення про ВСЯ.

3 КРОК (15 квітня)

Робоча група:

Розробляє Проект Положення ВСЯ

Визначає компоненти ВСЗЯО ЗДО за напрямками передбаченими в Методичних рекомендаціях:

- «Освітнє середовище закладу дошкільної освіти»
- «Здобувачі дошкільної освіти. Забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку, набуття нею життєвого соціального досвіду»
- «Фахова діяльність педагогічних працівників закладу дошкільної освіти»
- «Управлінські процеси закладу дошкільної освіти»

Варто передбачити у Положенні:

політику і процедуру вивчення освітньої діяльності;

критерії та індикатори для самооцінювання освітніх і управлінських процесів;

методи збору інформації, джерела оприлюднення інформації.

4 КРОК (до 25 квітня 2021 року)

Робоча група:

Проект положення про ВСЗЯ обговорюється з учасниками освітнього процесу, враховуються пропозиції

▶ 5 КРОК (до 30 квітня 2021)

- *Педагогічна рада:*
 - ▶ схвалює Положення ВСЗЯ, визначає працівника, який буде координувати результативне запровадження ВСЗЯ.
- *Наказ «Про затвердження Положення про внутрішню систему забезпечення якості»*
- ▶ Оприлюднення на сайті закладу Положення ВСЗЯО

6 КРОК (до 01 вересня 2021)

- **Педагогічна рада:** приймає рішення про проведення **комплексного самооцінювання**, створення робочої групи, яка буде забезпечувати вивчення та оцінювання системи за кожним із напрямків.
 - Освітнє середовище закладу дошкільної освіти»
 - «Здобувачі дошкільної освіти. Забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку, набуття нею життєвого соціального досвіду»
 - «Фахова діяльність педагогічних працівників закладу дошкільної освіти»
 - «Управлінські процеси закладу дошкільної освіти»
- **Результати самооцінювання обговорюються на засіданні педагогічної ради.**
- **На основі аналітичних матеріалів приймаються управлінські рішення, які окреслюються в річному плані роботи ЗДО на 2021-2022 н.р.**